

فقه مصور عبادات

آسان سازی و آموزش احکام اسلام

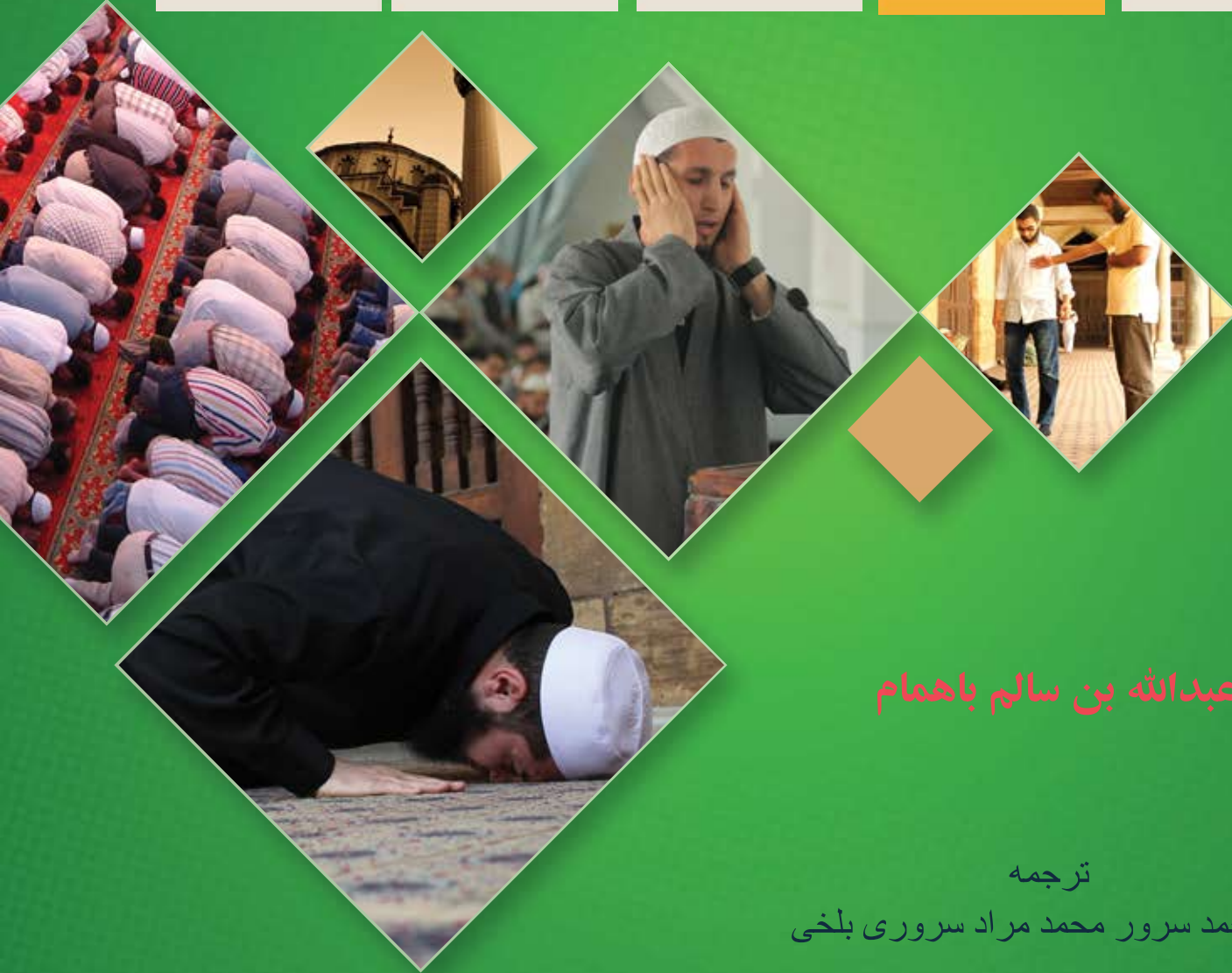
حج

زکات

روزه

نماز

پاکی

د. عبدالله بن سالم باهمام

ترجمہ

د. محمد سرور محمد مراد سروری بلخی

پیش نمازی ویپ روی

پیش نمازی و پیروی

از سرزمین کفر به سرزمین اسلام پیش گامتر باشد، و اگر مهاجرت نبود، کسیکه در ترک معصیت و توبه پیش گامتر باشد.

چهارم: سالمندتر: هنگامیکه در شرطهای قبلی برابر باشند. و دلیل آنچه تذکر داده شد، حدیث ابی مسعود انصاری رضی الله عنه است که گفت: رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند: (برای قوم، کسیکه قاری تر شان به کتاب الله باشد امامت میکند، اگر در قرائت برابر بودند، داناتر شان به سنت، اگر در سنت نیز برابر بودند، پیش گامتر شان به هجرت، اگر در هجرت نیز برابر بودند، پس مقدمتر شان در اسلام ^(۱) امامت کند. ^(۲)

این ترتیب هنگام اراده تولیت پیش نمازی برای مسجد، و یا در جماعتی که امام راتبی (امام معینی برای نماز در مسجدش) نباشد، رعایت میشود، اما اگر جماعتی امام معینی دارد، و یا صاحب خانه امام باشد، و یا کسی صاحب امری ^(۳) بوده، پس همان شخص نسبت به دیگران مقدم میباشد، بدلیل فرموده آنحضرت صلی الله علیه و آله: (هیچ مردی امامت در حیظه سلطه مردی نکند، و نیز در موضع اعزاز ^(۴) کسی بدون اجازه او منشیند. ^(۵)

موضوعیت امام و مقتدیان

۱. اگر مقتدی یکتا باشد: سنت آنست که بسمت راست امام و برابر او بایستند، بدلیل حدیث ابن عباس رضی الله عنهما که گفت: (با نبی اکرم صلی الله علیه و آله شبی نماز خواندم، بسمت چپ ایشان ایستادم، رسول الله صلی الله علیه و آله از پشت سرم گرفته مرا بسمت راست خود شان گردانیدند. ^(۶)

۲. اگر جماعت دو تن و یا بیشتر باشند: امام در پیشروی و در وسط آنان میایستند، بدلیل حدیث جابر رضی الله عنه و جبار رضی الله عنه

(۱) سلما: از نظر اسلام، و در روایتی (سنا) سالمندتر شان.

(۲) بروایت مسلم.

(۳) مانند اینکه سلطانی باشد و یا فرماندهی و یا رئیسی موضعی و مانند.

(۴) التکرمة: آنچه برای نشستن مهمان آماده میشود.

(۵) بروایت مسلم.

(۶) باتفاق بخاری و مسلم.

مطالب

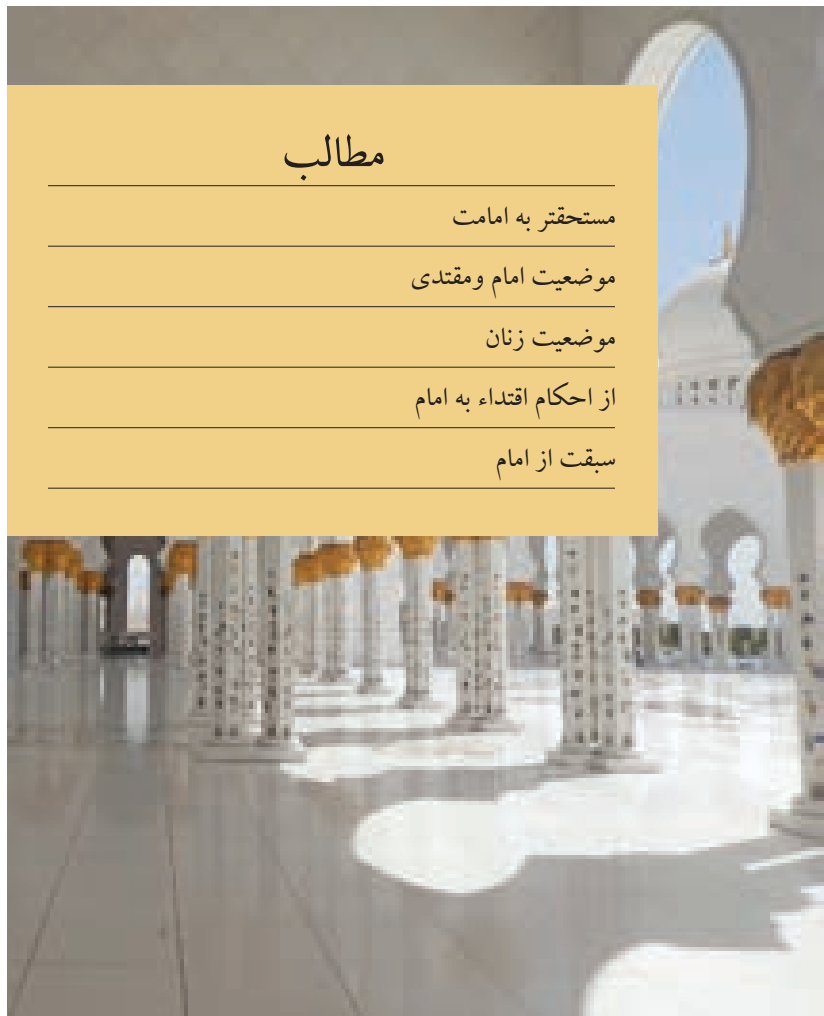
مستحقر به امامت

موضوعیت امام و مقتدی

موضوعیت زنان

از احکام اقتداء به امام

سبقت از امام

مستحق پیش نمازی

براین ترتیب:

یکم: قاری تر به کتاب الله: یعنی حافظ تر و عالمتر به احکامش باشد.

دوم: داناتر به سنت: یعنی کسیکه به معانی آن واحکامش داناتر باشد.

سوم: در مهاجرت مقدمتر: یعنی کسیکه در مهاجرت

از احکام اقتداء به امام

۱. برای کسیکه در خانه خود بوده، از خلال شنیدن صدای بلندگو، و یا از خلال گوش دادن براديو اقتداء به امام کند صحیح نیست.
۲. اقتداء به امام در خارج از مسجد، اگر صفها با هم متصل باشد، صحیح است.
۳. مقتدیانیکه در بام مسجد باشند، و یا پائین تر، اقتدای شان به امام مسجد صحیح است اگر صدای امام را بشنوند.
۴. اقتدای کسیکه نماز فرضی را میخواند در عقب کسیکه نماز نفلی میخواند، صحیح نیست، و بر عکس آن صحیح است.

اقتداء در خارج مسجد

سبقت امام

۱. برای مقتدی پیروی از امام مشروعیت دارد، طوریکه هر عمل را بعد از امامش مباشرتاً انجام میدهد، بدلیل فرموده نبی اکرم ﷺ: (امام برای آنست که از وی پیروی شود، اگر تکبیر گفت به تعقیبش تکبیر بگوئید، و اگر رکوع کرد، پس شما نیز رکوع کنید، و اگر سجده نمود، شما نیز سجده نمائید).^(۳)
۲. سبقت از امام حرام است، نبی اکرم ﷺ درینمورد تشدید نموده فرموده است: (آیا یکی از شما که قبل از امام سرش را بلند کند، ازین بیم ندارد که الله تعالی سرش را سر الاغ بگرداند، و یا چهره او را چهره الاغ بگرداند).^(۴)
- ۳- کسیکه سهواً از امام خود سبقت کرده، واجب آنست که برگردد و از او پیروی کند.

(۳) باتفاق بخاری و مسلم.

(۴) باتفاق بخاری و مسلم.

اینکه یکی از آنان بسمت راست رسول الله ﷺ و دیگری بسمت چپ ایشان ایستادند، جابر گفت: (رسول الله ﷺ از دستان ما گرفته، هر دوی ما را بعقب زدند تا در پشت سرشان ما را ایستاد کردند).^(۱)

موضعیّت زنان

۱. اگر زنان بجماعت نماز بخوانند، سنت آنست که امامشان در وسط آنان بایستد، و از آنان پیشتر نباشد.
۲. اگر زنی بمردی اقتداء کرد در عقب وی میایستد، و اگر با مردان به نماز ایستاد، در عقب صف مردان میایستد.
۳. اگر گروهی از زنان با مردان بجماعت نماز بخوانند، سنت آنست که صفهای زنان در عقب صفهای مردان باشد، از ابی هریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله ﷺ فرمودند: (بهترین صف زنان آخر آنست، و بدترین آن اولش میباشد).^(۲)

نماز زنان

زن در کنار مردان

(۱) بروایت مسلم.

(۲) بروایت ابن ماجه.